

CELOSTNA PROMETNA STRATEGIJA OBČINE ŽELEZNKI

Občina Železniki

CELOSTNA PROMETNA STRATEGIJA

april 2017

Brina, OŠ Železniki

V Občini Železniki smo se v letu 2016 prijavi na razpis Ministrstva za infrastrukturo za izdelavo celostne prometne strategije. Prijavili smo se zato, ker bodo imele občine z izdelano celostno prometno strategijo prednost pri pridobivanju evropskih in državnih sredstev za izvedbo različnih ukrepov pri izboljšanju potovalnih navad in doseganju višjega nivoja bivanja. V oblikovanje teh ukrepov smo pritegnili širok krog občanov z anketami in javnimi razpravami. Dolgoročno želimo doseči, da se zmanjša motorni promet, povečajo pa se druge oblike prometa: pešačenje, kolesarjenje in uporaba javnega prevoznega sredstva. Slednje oblike so bolj trajnostno naravnane, okolju ter zdravju prijaznejše in zato dvigujejo kakovost življenja v občini na višjo raven. Celostna prometna strategija podaja nabor ukrepov na področju prometa, s katero bomo dosegli zelene spremembe in izboljšali prometno omrežje. V ospredje postavlja ranljivejše udeležence prometa, za katere bo treba zagotoviti varen in povezan prometni sistem. Zahvaljujemo se vsem občanom in tudi drugim, ki ste bili na kakršen koli način vključeni v pripravo tega strateškega dokumenta. Vabimo vas, da sodelujete tudi v prihodnje, ko bomo pripravljali dopolnitve in spremembe celostne prometne strategije. Predvsem pa vas vabimo, da tudi s svojim zgledom in spremembo potovalnih navad skupaj pripomoremo k čim bolj trajnostni mobilnosti in zdravemu načinu življenja v naši občini.

Mag. Anton LUZNAR,
župan občine Železniki

TRAJNOSTNA MOBILNOST ZA USPEŠNO PRIHODNOST

Celostno prometno načrtovanje je način, ki izhaja iz izkušenj dobro delujočih praks mnogih evropskih mest in regij, kjer se z izzivi prometa ukvarjajo že dalj časa ter uspešno uresničujejo njegova ključna načela.

Občina Železniki se spopada, kot večina drugih občin, z nekaterimi prometnimi zadregami. Nekatere izhajajo iz razpršene strukture poselitve in razgibanosti terena, druge iz potovalnih navad, ki so povezane s krajem zaposlitve ali izobraževanja. Vsem pa je skupno, da gre za širši sistem, ki ga ni mogoče rešiti zgolj z enim ukrepom. Razvoj poselitve in dejavnosti se veže na regionalno cesto, ki Železnike povezuje z občino Škofja Loka, na katero občina Železniki gravitira. Pomembne so povezave z naseljem Dražgoše in Spodnja ter Zgornja Sorica, ki prav tako potekajo po regionalnih cestah. Celostno prometno načrtovanje je način, ki izhaja iz izkušenj dobro delujočih praks mnogih evropskih mest in regij, kjer se z izzivi prometa ukvarjajo že dalj časa ter uspešno uresničujejo njegova ključna načela. Proces se je oblikoval na uporabi te preizkušene metode. Pomeni nov način, ki uravnoveša gospodarski razvoj, socialno pravičnost in kakovost okolja, upošteva prakse in politike različnih sektorjev in ravni oblasti. Z vključevanjem javnosti v vseh fazah načrtovalskega procesa se je izoblikovala jasna vizija in cilji, katerih doseganje bo merljivo. Osrednji element celostnega prometnega načrtovanja je Celostna

prometna strategija. Nastala je na podlagi dokumentov in smernic EU ter Ministrstva za infrastrukturo. Celostna prometna strategija je dokument, v katerem je Občina Železniki zarisala zaporedje ukrepov na področju prometa, katerih uresničevanje bo pomagalo doseči celostne spremembe in višjo kakovost bivanja. Ključ za spremembo je v drugačnem načrtovanju prometa. Celostna prometna strategija ponuja možnost za prehod v sodobno in celovito načrtovanje prometa. Celostno načrtovanje prometa ne zavrača, temveč nadgrajuje sedanje načrtovalske prakse in ima dolgoročno in strateško vizijo zagotavljanja mobilnosti. Usmerjeno je v privlačen javni potniški promet, razvejeno mrežo varnih kolesarskih stez in dobre razmere za hojo. Središče pozornosti je urejen, privlačen, dostopen in varen mestni prostor.

NARAVA IN VLOGA DOKUMENTA

Celostna prometna strategija je dokument, ki upošteva in nadgrajuje sedanje strateške dokumente občin. Gre za nov način razmišljanja oziroma načrtovanja, ki pomeni korak naprej k bolj trajnostnemu načrtovanju prometa v regiji – v skladu s sodobnimi usmeritvami in priporočili smernic Ministrstva za infrastrukturo. Pri pripravi je sodelovala interdisciplinarna skupina strokovnjakov s področja prometa in prostora.

S predlaganim načinom in dokumentom lahko občina nadgradi prostorske akte v strateškem delu, kar vodi v celovitejše načrtovanje in vključitev prometne strategije v planske akte občine. Tako se bo strategija uveljavila v prostoru in vplivala na mobilnost ter celovito načrtovanje prometa v tesni povezavi s prostorskim razvojem občine.

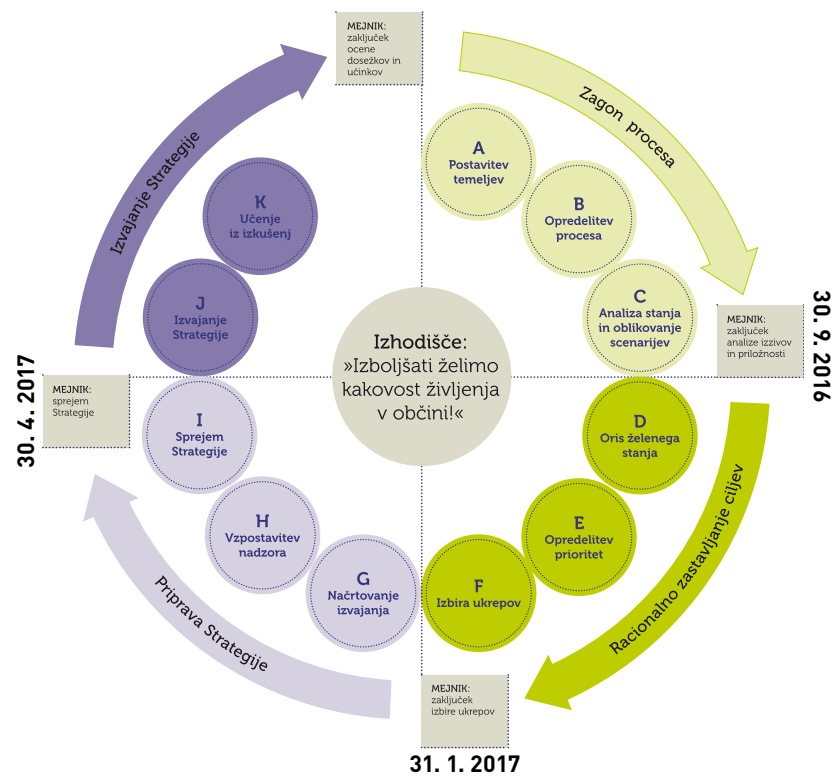
Dokument je začel nastajati v letu 2016, ko se je zagnal proces, vsebuje analizo sedanjega stanja na področju prometa v mestu in okolici, vizijo razvoja prometnega sistema in strateške cilje. Pomeni ključno podlago za podrobnejši akcijsko-proračunski načrt do leta 2022, ki je osrednji del strategije.

Sprejem strategije na občinskem svetu ne pomeni njenega zaključka, ampak prehod v izvajanje.

Izhodišče dokumenta je dolgoročna vizija, medtem ko so cilji opredeljeni srednjeročno (do leta 2025).

Operativna razdelava dokumenta z akcijsko-proračunskim načrtom je predvidena za petletno obdobje (do leta 2022). Po tem obdobju je načrtovana revizija Celostne prometne strategije in njena osvežitev. Na vsaki dve leti bo

izdelano poročilo o napredku, ki bo vsebovalo spremljanje in vrednotenje kazalnikov mobilnosti.

Vir:
Trajnostna mobilnost za uspešno prihodnost
Smernice za pripravo Celostne prometne strategije, MzIP, 2012

TRAJNOSTNO NAČRTOVANJE PROMETA

Nekdanja paradigma načrtovanja prometa se je osredinila na pretočnost in za to potrebno infrastrukturo (ceste, parkirišča, krožišča, mostovi itd.). Trajnostno načrtovanje prometa paradigmo opušča. Izkazalo se je namreč, da povečevanje prometne infrastrukture privede do nasprotnega učinka in poveča količino prometa. Sodobni način v ospredje postavlja prebivalce in njihove potrebe. Cilj je kvalitetni bivalni prostor, kjer promet obvladujejo trajnostni prevozni načini.

Urbanistično načrtovanje in trajnostno načrtovanje prometa sta medsebojno tesno povezana. Prostorska delitev dejavnosti v prostoru ustvarja potrebo po potovanju in transportu materiala. Vizija je, da se z boljšim razporejanjem dejavnosti v prostoru zmanjša potreba po potovanju in ustvari premik od avtomobila k drugim prevoznim sredstvom ali načinom potovanj. Številni avtorji ugotavljajo, da obstaja korelacija med gostoto stavbnega tkiva v naseljih in številom poti. Zmanjšanje gostote stavbnega tkiva namreč vodi k manjšemu številu poti, manjši uporabi avtomobila, zmanjša porabo energije in poveča hitrost potovanj. Hkrati pa povečanje ponudbe javnega transporta vodi k večji uporabi javnega prevoza v nasprotju uporabi osebne avtomobila. Prostorske akte občine je zato potrebno pripravljati z vizijo, ki bo vključevala celovito in trajnostno načrtovanje prometa. Celostna prometna strategija daje za to potrebne usmeritve in predlaga konkretne ukrepe.

Z odločitvijo za celostno prometno načrtovanje se Občina Železniki odloča za:

Celovito ukrepanje

Želimo delovati celovito in izkoristiti prispevke različnih strok, praks in strategij, različnih vrst prevoznih sredstev, odločevalnih sektorjev, javnih ustanov in podjetij ter ravni oblasti.

Transparentno delovanje in vključevanje prebivalstva

Kompleksna razvojna vprašanja želimo rešiti z vključevanjem javnosti v celoten potek odločanja, izvajanja in ocenjevanja.

Trajnostni razvoj

S celostnim načrtovanjem prometa oziroma mobilnosti se želimo približati doseganju ravnotežja med družbeno enakostjo, kakovostjo okolja in gospodarskim razvojem.

Paketno reševanje izzivov

Z medsebojnim povezovanjem in dopolnjevanjem ukrepov želimo povečati sposobnost in učinkovitost občine pri premagovanju razvojnih ovir.

Merljive cilje

Ukrepi izhajajo iz merljivih ciljev, ti pa so usklajeni z vizijo sodobne občine. Takšna hierarhija nam omogoča sprotne preverjanje uspešnosti delovanja.

Realne stroške

V načrtovanje prometa želimo vključiti širše družbene stroške in koristi v vseh sektorjih. Strateški način omogoča nadzor in racionalno porabo javnih sredstev.

Finančno vzdržnost

Prednost želimo dati rešitvam, ki so realistične, praktične, izvedljive z razpoložljivimi sredstvi in imajo največ učinka za najmanj denarja.

S celostnim načrtovanjem prometa si lahko občina zagotovi številne predvidljive koristi, ki so:

Boljša kakovost bivanja
Celostno načrtovanje prometa pomeni načrtovanje za ljudi, in ne za avtomobile in promet. To se izraža na primer v boljši kakovosti javnih prostorov, izboljšani varnosti otrok, zmanjšanju količine toplogrednih plinov in podobno.

Pozitivni učinki na okolje in zdravje
Delovanje v smeri izboljšanja kakovosti zraka, zmanjševanja hrupa in blaženja podnebnih sprememb ter spodbujanje aktivne mobilnosti prebivalcev, da bi hodili peš ali se vozili s kolesom, ima pozitivne učinke na zdravje in prinaša pomembne prihranke pri stroških, ki so povezani z njim.

Izboljšana mobilnost in dostopnost
Celostno načrtovanje prometa zagotavlja boljšo mobilnost vseh prebivalcev in lajša dostopnost do posameznih območij in storitev.

Izboljšana podoba občine
Občina, ki si prizadeva za celostno načrtovanje prometa, se lahko ponaša z videzom inovativnosti in naprednosti.

Odločitve, ki jih podpira javnost
Načrtovanje za ljudi vključuje načrtovanje z ljudmi in se odziva na potrebe različnih skupin uporabnikov. Z vključevanjem javnosti lahko odločitve za ukrepe ali proti njim na področju prometa v občinah pridobijo pomembno stopnjo »javne legitimnosti«.

Učinkovito izpolnjevanje pravnih obveznosti
Izdelava Celostnih prometnih strategij je učinkovit način izpolnjevanja pravnih obveznosti, kot so Direktiva o kakovosti zraka Evropske komisije ali nacionalni predpisi za nadzor nad hrupom.

Nove in celovite politične vizije
Celostno načrtovanje prometa ponuja dolgoročno in strateško vizijo zagotavljanja mobilnosti. Spodbuja kulturo učinkovitega in integriranega načrtovanja, ki teži k vključevanju sektorskih politik, institucij in sosednjih občin ter omogoča tudi doseganje drugih ciljev občine (gospodarskih, socialnih, okoljskih).

Izboljšanje dostopa do sredstev
Celostna prometna strategija lahko zagotovi dostop do sredstev, ki so na voljo za inovativne rešitve in poveča konkurenčnost občine pri prijavah na razpise za evropska finančna sredstva.

KLJUČNI IZZIVI NA PODROČJU PROMETA

V sklopu izdelave celostne prometne strategije je bila izdelana celostna analiza sedanjega stanja prometa na območju občine Železniki. Na podlagi analize smo strnili ključne strateške izzive, ki se kažejo in bodo igrali pomembno vlogo v prihodnjem razvoju urejanja prometa v občini. Izzivi so predstavljeni v tem poglavju in so korak k doseganju trajnostne mobilnosti v občini Železniki.

KRATKOROČNO, VENDAR NE CELOSTNO NAČRTOVANJE

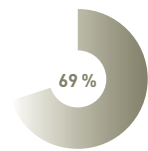
V občini Železniki je bilo dosedanje delo na področju načrtovanja prometa usmerjeno v reševanje trenutnih potreb in problemov. Do sedaj ni bilo postavljenih strateških načrtov, ki bi usmerjali razvoj posameznih področij prometa v smeri doseganja skupne, vnaprej določene vizije. Posamezni projekti so bili kratkoročni, na drugi strani pa med seboj niso bili povezani. Dosedanje delo je bilo pretežno usmerjeno v gradnjo novih cest, parkirišč, povezav in doseganje večje pretočnosti ter zmogljivosti cest za motorni promet. To pogosto ni imelo zelenega učinka in je zahtevalo veliko porabo javnega denarja. Nov strateški dokument obravnava promet v občini celovito in je usmerjen v doseganje trajnostnega prometa v prihodnosti. Z njim bo občini Železniki omogočena bolj racionalna poraba sredstev občinskega proračuna. Odgovori spletne ankete kažejo na slabo upoštevanje mnenja občanov na področju prometa v preteklosti. Poleg tega proces odločanja ni vključeval drugih ključnih deležnikov in s tem ukrepi niso bili postavljeni

tako, da bi odgovarjali potrebam občanov.

SLABO RAZVIT JAVNI POTNIŠKI PROMET

Na območju občine Železniki je na področju javnega potniškega prometa razvit le avtobusni promet. Največja frekvenca avtobusnih poti je zaradi gospodarske in upravne navezanosti na relaciji Železniki–Škofja Loka. Kljub temu so uporabniki poudarili problem premajhnega števila voženj avtobusov na omenjeni relaciji v jutranjem času (začetka dela). Problem neprimernih voznih redov se dodatno kaže ob vikendih, saj odsotnost prihodov avtobusov ne zadovoljuje potreb občanov po javnem prevozu. Posledica tega je povečana raba osebnih avtomobilov na poteh, ki so skupne večjemu številu udeležencev v prometu, predvsem dnevnim migrantom. Poleg neprimernih voznih redov je pomanjkljivo urejena tudi infrastruktura, da bi ljudem v naseljih omogočala varen dostop do javnih prevoznih sredstev (neurejena avtobusna postajališča, nevarna pot do postajališč in neoznačena postajališča).

69 %
anketirancev
ne uporablja
javnega
potniškega
prometa.

Zaradi odsotnosti, neprimernih vozni redov ali premajhne frekvence voženj v središčno naselje Železniki so za doseg različnih človekovih potreb prikrajšane ranljive skupine prebivalstva. Prebivalcem številnih naselij, ki se nahajajo zunaj osrednje osi poselitve v dolini Selške Sore, ni omogočena uporaba javnega potniškega prometa. V nekaterih naseljih je edini javni prevoz do občinskega središča le šolski avtobus.

PREVLADA UPORABE AVTOMOBILA

Raziskava prometnih navad občanov občine Železniki kaže na usmerjenost rasti deleža uporabe avtomobilov kot prevoznega načina. Prevlada motornega prometa je vidna tudi v prostoru. Gost promet v jutranjih urah je med drugim posledica slabih potovalnih navad prebivalcev, ki se tudi pri premagovanju krajših razdalj

odločajo za uporabo avtomobilov. Na prevlado uporabe avtomobila kot glavnega prevoznega sredstva vpliva osredinjenje gradnje infrastrukture za motorni promet, slabo organiziran javni potniški promet in slabe razmere za pešačenje ter kolesarjenje. Slabo organiziran javni prevoz vpliva na večji delež dnevnih migrantov, ki se na delo vozijo z lastnim prevozom. Poleg tega se številna naselja spoprijemajo s preveliko oddaljenostjo od središča Železnikov, kjer je večina oskrbnih, upravnih in drugih funkcij, zato so občani primorani uporabljati osebna vozila.

NEUSTREZNE RAZMERE ZA HOJO IN KOLESARJENJE

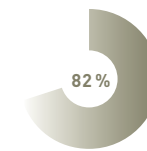
Občani se soočajo s številnimi omejitvami pri opravljanju vsakodnevnih poti peš ali s kolesom. Kolesarska infrastruktura na območju občine Železniki ni razvita. Kolesarji so tako primorani

souporabljati cestišče z motornim prometom, kar je za njih nevarno in nepriljavno. Na področju opremljenosti infrastrukture za pešce je stanje boljše, a kljub temu v celoti ne omogoča varnega gibanja. Omrežje pločnikov ni povezano, številni pločniki so preozki, marsikje pa je potrebna hoja po vozišču, tudi na prometno zelo obremenjenih odsekih cest. V nekaterih delih naselja se pojavljajo težave s parkiranjem na območjih, ki so namenjena pešcem.

ZGOSTITEV PROMETA V OSI SELŠKE DOLINE

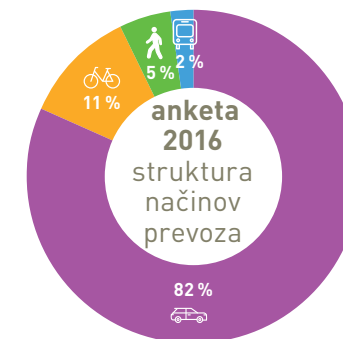
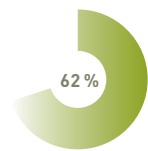
Reka Selška Sora s svojo dolino omogoča prometno povezavo osrednjega slovenskega ozemlja z dolino Soče na zahodu. Razvoj Železnikov in nekaterih drugih naselij je povzročil zgostitev poselitve in lociranja različnih dejavnosti v dolini. Vzorec poselitve je pogojeval gradnjo infrastrukture na osi ob reki. Tako je predvsem v ožjih in gostejše pozidanih delih naselij (predvsem Železnikov) velik del prostora namenjen prometni infrastrukturi. Ozka grla, kot je na primer na odseku »Na Plavžu«, ovirajo pretočnost prometa, ogrožajo varnost udeležencev in so velika težava za tovorna vozila. Onemogočajo tudi gradnjo varnih poti za pešce in kolesarskih stez. Regionalna cesta R2-403 je najpomembnejša prometna povezava v občini, pomembna je tako za prebivalce občine in tranzitni promet. Na nekaterih odsekih omenjene ceste je povprečni letni dnevni promet več kot 5 000 vozil. Promet takšnih razsežnosti je moteč

za prebivalce, hkrati pa škodljiv za ozek pas hiš ob cesti. Načrtovana obvoznica bi opisano problematično stanje precej izboljšala. Ne bi pa bila edina rešitev, saj je potrebna usmeritev v druge, bolj trajnostne oblike prometa.

82 %
anketirancev
je odgovorilo,
da od vseh
vrst načinov
prevoza
uporablja
avtomobil.

62 %
anketirancev
je mnenja,
da je v
posameznih
naseljih
potreben
javni potniški
promet.

KLJUČNE PRILOŽNOSTI NA PODROČJU PROMETA

Občina Železniki je s tem dokumentom stopila na pot celostnega prometnega načrtovanja. Pri izdelavi strategije so se pokazale ključne priložnosti. Z izpolnitvijo teh priložnosti v prihodnosti bo razvoj prometa v občini naredil pomemben korak naprej v smeri trajnostne mobilnosti.

JAVNI POTNIŠKI PROMET USKLAJEN S POTREBAMI OBČANOV

Dnevni prometni tokovi na območju občine so po večini usmerjeni proti Škofji Loki kot večjemu zaposlitvenemu, upravnemu in storitvenemu središču. Kar 92 % delovno aktivnega prebivalstva, ki dela zunaj občine Železniki, dela v večini primerov v večjih središčih, kot so Škofja Loka, Kranj ali Ljubljana. Medtem ko se 76 % tistih, ki so zaposleni v občini Železniki (brez občanov Železnikov), vozi na delo iz prej omenjenih mest. To kaže na koncentriranost prometa v času prihodov in odhodov na delo na prometni osi v smeri proti Škofji Loki. Po drugi strani občani niso zadovoljni z voznimi redi avtobusov na tej relaciji. Z izboljšanjem frekvence prihodov in odhodov avtobusov bo dnevnim migrantom in drugim občanom omogočena učinkovitejša raba trajnostne oblike prometa.

Kot glavna dva razloga za uporabo avtomobila, kot prevoznega načina, sta bila po opravljeni anketi opredeljena hitrost in praktičnost. Priložnost za občino je v izboljšanju sedanjega stanja na področju javnega potniškega prometa, ki bi

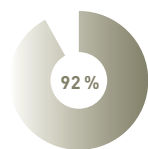
tako lahko postal bolj praktičen in hitrejši.

SKRB ZA RANLJIVEJŠE IN ZAPOSTAVLJENE SKUPINE PREBIVALSTVA

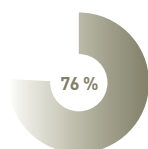
Celostna prometna strategija enakovredno obravnava vse skupine udeležencev v prometu. V tem okviru se v občini Železniki pojavlja priložnost za izboljšanje razmer za ranljivejše in zapostavljene skupine ter s tem izboljša možnost njihove mobilnosti. Poleg potrebne infrastrukture, avtobusnih prevozov, prilagojenih starejšim, se kot pomembna rešitev kaže »prevoz na poziv«. Z njim bi manj mobilnim prebivalcem oddaljenih naselij, do katerih ni ekonomsko upravičeno vzpostavljati novih avtobusnih linij, omogočili dostop do središča občine in drugih naselij.

Prevoz na poziv je fleksibilna oblika javnega prevoza, ki se izvaja na območjih, ki so slabo ali sploh niso oskrbovana z javnim potniškim prometom. Prevoz si uporabnik zagotovi s predhodno rezervacijo termina. Storitev poteka preko komunikacijskega centra, ki poveže uporabnika in prevoznika.

Kar 92 % delovno aktivnega prebivalstva, ki dela zunaj občine Železniki, dela v večini primerov v večjih središčih, kot so Škofja Loka, Kranj ali Ljubljana.

Kar 76 % od tistih, ki so zaposleni v občini Železniki (brez občanov Železnikov), se vozi na delo iz prej omenjenih mest.

POTENCIAL HOJE IN KOLESARJENJA

Relief na območju občine Železniki je zelo razgiban, značilna so strma pobočja z vmesnimi dolinami in grapami. Veliki nakloni so manj primerni za kolesarjenje in pešačenje, kar pa ne pomeni, da za slednja dva prometna načina ni potenciala. Na podlagi analize ugotavljamo, da ta potencial v občini še ni izkoriščen in je velika priložnost za izboljšanje sedanjega stanja. Osrednja os ob Selški Sori je uravnan del, na tem območju pa je hkrati največja zgostitev prebivalstva in raznovrstnih funkcij. Železniki so razpotegnjeno naselje, kar povečuje razdalje, a je za velik del mestnega prebivalstva kljub temu mogoč peš dostop (v okviru 15 minut) do večine funkcij, ki jih ponuja osrednji del Železnikov (oskrbne, upravne, izobraževalne funkcije).

Na drugi strani je kolo dobra

alternativa avtomobilu za vožnjo na razdalje krajše od 10 km. Na podlagi analize je bilo ugotovljeno, da je v 10 minutah mogoč dostop s kolesom do središča Železnikov iz vasi Selca, iz Dolenje vasi pa v 15 minutah. V raziskavi je 16 % anketiranih občanov kot najbolj pogosto uporabljen način prevoza navedlo kolo ali pešačenje. S smotrnim spodbujanjem pešačenja in kolesarjenja, ki ga obravnava strategija, je izboljšanje tega deleža v prid kolesarjenju in pešačenju dosegljivo v bližnji prihodnosti.

DRUGAČNA PORABA JAVNIH SREDSTEV NA PODROČJU PROMETA

Z novim strateškim dokumentom se bo zagotavljala bolj racionalna poraba javnih sredstev, ki bodo v manjši meri porabljena za razvoj motornega prometa. Z zagotavljanjem povečanja in izboljševanja infrastrukture za

osebne avtomobile se je v preteklosti zapostavljalo področje razvoja trajnostnih oblik prometa. Velike vsote porabljenih sredstev so se pokazale v prevladi uporabe avtomobilov. S preusmeritvijo vlaganj v trajnostne oblike prometa bo občina porabila manj denarja, ki pa bo porabljen tudi bolj uravnoteženo. Nove oblike vlaganj bodo med drugim obsegale tudi t. i. mehke ukrepe, ki z izvajanjem različnih dejavnosti (promocijske aktivnosti, ozaveščanje, organizacija storitev ...) pogosto bolj učinkovito vplivajo na spremembo potovalnih navad ljudi.

DOSTOP DO ZNANJA, IZKUŠENJ IN SREDSTEV EU

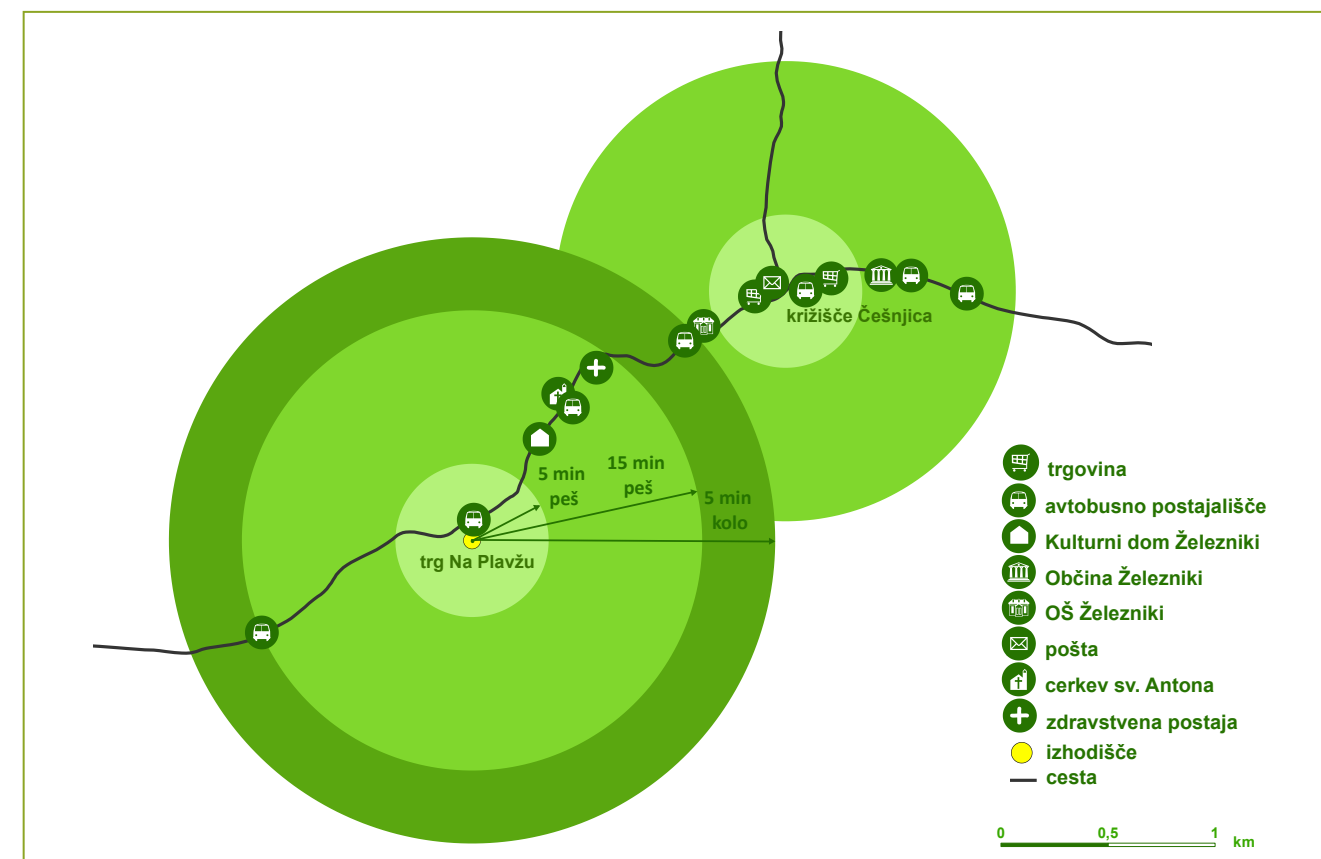
Komisija EU daje velik pomen izboljšavam v smeri trajnostnega razvoja. Z izdelavo celostne prometne strategije bo občini Železniki omogočen lažji dostop do sredstev, financiranih od EU. Poleg finančnih virov pa bo občini omogočena podpora s posredovanjem izkušenj, novih informacij in znanja na področju trajnostnega načrtovanja prometa. Z raznoliko podporo EU bo občini Železniki omogočen celovit razvoj prometa in reševanje njegovih izzivov v prihodnosti.

16 %

V raziskavi je 16 % anketiranih občanov, kot najbolj pogosto uporabljen način prevoza navedlo kolo ali pešačenje.

Shema dostopnosti peš in s kolesom naselja Železniki

VIZIJA UREDITVE PROMETA V OBČINI ŽELEZNIKI

Železniki imajo potencial za uspešen razvoj prometa v prihodnosti. Tako so v vizijo vključeni glavni vidiki trajnostnega prometa, ki močno vplivajo na kakovost življenja. S tem želimo orisati svetlo prihodnost, katere glavne vidiki so privlačnost za življenje z ozirom na gospodarstvo in turizem.

Oblikovana vizija se glasi:

»Občina Železniki bo prepoznala svojo ključno priložnost v trajnostni mobilnosti. Izboljšano prometno omrežje bo vplivalo na izboljšanje kvalitete življenja, zmanjšanje pritiskov na okolje ter omogočalo gospodarski in turistični napredek. V ospredje bodo postavljeni ranljivejši udeleženci v prometu, za katere bo ključnega pomena povezan in varen prometni sistem.«

Opredelili smo tudi strateške cilje:

Prepoloviti število prometnih nesreč s hujšimi poškodbami ter doseči ničelno smrtnost na cestah v občini do leta 2025.

Postati ena izmed vodilnih občin na področju trajnostne mobilnosti delovno aktivnega prebivalstva do leta 2025.

Zagotoviti kakovostno, varno in povezano kolesarsko omrežje ter vzpostaviti ustrezno kolesarsko infrastrukturo na območjih, primernih za kolesarjenje, do leta 2025.

Vzpostaviti povezave, ki bodo pešcem omogočale varen dostop do glavnih storitev v središčih naselij do leta 2025.

Doseči 30-odstotni delež trajnostno opravljenih potovanj občanov do leta 2025.

STRATEŠKI STEBRI CELOSTNE PROMETNE STRATEGIJE

Celostna prometna strategija občine Železniki temelji na petih ključnih področjih ukrepanja. Z uresničitvijo ciljev na vseh dopolnjujočih se strateških področjih se lahko doseže vizija inteligentno organiziranega mesta na področju prometa.

seznam kratic:

AVP	Javna agencija Republike Slovenije za varnost prometa	DRSI	Direkcija Republike Slovenije za infrastrukturo
AP	Avtobusna postaja	SPVCP	Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu
MZIP	Ministrstvo za infrastrukturo in prostor	JPP	Javni potniški promet
Mzi	Ministrstvo za infrastrukturo	OS	Občinski svet
EU	Evropska unija	OŽ	Občina Železniki
ETM	Evropski teden mobilnosti	VŽ	Vrtec Železniki

TRAJNOSTNO NAČRTOVANJE MOBILNOSTI

Načrtovanje trajnostne mobilnosti pomeni odmik od tradicionalnih načrtovalskih praks. Pomeni poglobljeno in interdisciplinarno razumevanje mobilnosti in prostora. Na tem področju občina Železniki nima izkušenj in zaradi svoje majhnosti tudi ne razpolaga z ustreznimi kadri. Zato so bili načrtovani ukrepi pogosto neskladni z načeli trajnostnega razvoja, med seboj nepovezani ali pa neučinkoviti.

IZZIVI OBČINE ŽELEZNIKI

Dosedanja praksa je pokazala, da se je prometna problematika v občini pogosto reševala parcialno, brez celostne vizije ali povezanosti ukrepov v končni cilj. Posledica je prometni sistem, ki ne zagotavlja ustrezne funkcionalnosti vsem udeležencem v prometu. Prometni sistem, ki spodbuja uporabo avtomobila in ne zagotavlja ustrezne varnosti pešcem in kolesarjem, nima urejenih šolskih poti in funkcionalnega potniškega prometa. Načrtovanje ukrepov se je pogosto izvajalo brez vključevanja zainteresirane javnosti, ustanov, organizacij in drugih deležnikov. Tako načrtovanje je bilo neučinkovito in je bilo zato pogosto deležno nasprotovanj in kritik. Za uveljavljanje načel in ukrepov trajnostne mobilnosti je potreben širok konsenz vseh zainteresiranih skupin, kar se zagotovi z njihovim vključevanjem v proces odločanja. Večina ukrepov v dosedanji načrtovalski praksi je bila vezana na urejanje infrastrukture za motorni promet in povečanje prepustnosti prometa. Posledično se je zanemarjalo področje

infrastrukture, namenjene pešcem in kolesarjem. Pokazala se je nezainteresiranost za izboljšave in optimiziranje javnega potniškega prometa, kar je šibkejše družbene skupine postavljalo v neenakovreden položaj. Občina v dosedanji praksi ni izvajala sistematičnega spremljanja potovalnih navad prebivalcev oziroma ni izvajala analiz o mobilnosti občanov. Posledično ni bilo mogoče spremljati neposrednih učinkov ali ovrednotiti stroškovne učinkovitosti ukrepov. Racionalizacija razmerja med investicijo in učinkom pa je med ključnimi elementi pri izbiri ustreznih ukrepov, ki vodijo k doseganju trajnostno naravnane mobilnosti.

DOSEŽKI OBČINE ŽELEZNIKI

O primerih dosedanje dobre prakse z vidika trajnostne mobilnosti v občini Železniki ne moremo govoriti. Občina je do sedaj izvajala aktivnosti predvsem na področju ustrezne povezanosti razpršenih naselij z občinskim središčem in drugimi regionalnimi središči. Na tem mestu je potrebno poudariti zahtevnost te

Za uveljavljanje načel in ukrepov trajnostne mobilnosti je potreben širok konsenz vseh zainteresiranih skupin.

naloge, saj je večji del občine močno hribovit in zato z vidika urejanja cestnega omrežja zelo zahteven. V preteklem obdobju je občina spoznala pomembnost in potencial trajnostno naravnane mobilnosti ter začela delo pri pripravi Celostne prometne strategije. Zato imamo lahko danes kot enega ključnih dosežkov preobrat v razmišljanju o mobilnosti, od pretežno individualne in motorizirane do človeku ter okolju prijazne mobilnosti. To dokazuje tudi vključitev vidikov trajnostne mobilnosti v aktualni Občinski prostorski načrt ter vključenost in odziv širše zainteresirane skupnosti v postopku izdelave te Celostne prometne strategije.

VIZIJA

Občina Železniki se je z izdelavo in sprejetjem Celostne prometne strategije zavezala k razvoju trajnostno naravnane mobilnosti.

Trajnostno mobilnost bo prepoznala kot priložnost in potencial za izboljšanje kvalitete življenja, varovanja okolja ter gospodarski napredek in turistični razvoj. Razvoj mobilnosti in infrastrukture bo potekal v smeri ranljivejših udeležencev v prometu, kot so pešci in kolesarji ter šolarji in starejši ljudje. Prometni sistem se bo razvijal v povezan, prometno varen in prostorsko sklenjen prometni sistem. Različne oblike mobilnosti bodo medsebojno usklajene in povezane, vzpostavljena bo mreža kolesarskih in pešpoti s tesno povezavo na javni potniški promet. Občina Železniki bo pešcem in kolesarjem prijazna občina. V naseljih bo pešačenje prevladujoč in kolesarjenje pomemben način potovanja. Med naselji bodo urejene neprekinjene pešpoti in kolesarske poti, s čimer bo zagotovljena večja prometna varnost za pešce in kolesarje.

Cilj	Ciljna vrednost	Kazalnik
Vzpostavitev razmer za izboljšanje urejanja mobilnosti	Sprejetje in zagon Celostne prometne strategije občine Železniki leta 2017, revizija vsaki dve leti, prenova vsakih 5 let Izobraževanje kadra za izvajanje in nadzor izvajanja ukrepov Celostne prometne strategije	Sprejetje, zagon, revizija in prenova strategije Število izobraževanj zaposlenih na temo trajnostne mobilnosti
Sprejetje uravnoveženega občinskega proračuna	Uravnoveženost investicij glede na posamezne prometne načine	Priprava uravnoveženega proračuna
Uvedba sistematičnega spremljanja mobilnosti občanov	Letno spremljanje mobilnosti občanov	Vzpostavitev sistema spremljanja potovalnih navad
Zagotavljanje transparentnosti odločanja z vključevanjem javnosti in ključnih deležnikov v ključnih fazah načrtovanja mobilnosti	Vključevanje javnost in glavnih deležnikov v vse večje investicije in projekte na področju mobilnosti	Število promocijskih in izobraževalnih akcij za promocijo vseh stebrov

PREDLAGANI UKREPI

Sprejetje, zagon, revizija in prenova strategije

S sprejetjem Celostne prometne strategije bo občina Železniki načrtala nadaljnji razvoj v smeri trajnostne mobilnosti, ki ga bo podpirala z revizijo strategije na vsaki dve leti ter prenovi vsakih pet let. S sprotnim vrednotenjem doseganja ciljev bo spremljala uspešnost dokumenta in nadgrajevala načrtano pot. S sprejetjem Celostne prometne strategije bo občina Železniki nadgradila dosedanje načrtovanje prometa.

Izobraževanje kadra za potrebe izvajanja ukrepov Celostne prometne strategije

Za uspešno izvajanje načrtanih ukrepov se bo uprava Občine Železniki udeleževala izobraževanj in delavnic na temo trajnostne mobilnosti in s tem nadgrajevala svoje znanje in izkušnje iz načrtovanja trajnostne mobilnosti ter izmenjevala izkušnje z drugimi strokovnjaki na tem področju.

Priprava uravnoveženega proračuna

Izvajanje trajnostne mobilnosti bo Občina podprla s pripravo uravnoveženega proračuna, ki bo vključeval investicije v vse stebre Celostne prometne strategije in sorazmerno podpiral vse oblike trajnostne mobilnosti.

Izvedba periodične ankete o potovalnih navadah

Z letno izvedbo ankete v okviru osnovnih šol bomo spremljali potovalne navade občanov. Rezultati bodo osnova za vrednotenje doseganja ciljev strategije, prav tako pa bodo omogočali informiranje občanov o spremembah njihovih potovalnih navad.

Promocijske in izobraževalne akcije za promocijo vseh stebrov

Poleg nadaljevanja že uspešno izvedenega projekta Evropski teden mobilnosti, ki celovito promovira vse vidike trajnostne mobilnosti, bodo v okviru različnih dogodkov organizirane dodatne aktivnosti za promocijo vseh stebrov.

Javne razprave in delavnice ob pomembnejših ukrepih na področju mobilnosti

Vključevanje javnosti v proces načrtovanja je pomemben del celostnega načrtovanja prometa. Občina bo z izvajanjem javnih razprav in delavnic ob pomembnejših ukrepih trajnostne mobilnosti izvajala participativen način načrtovanja, ki bo omogočil občanom, da izrazijo svoje potrebe in se aktivno vključijo v proces načrtovanja.

Ukrep	Strošek	Zahtevnost	Odgovornost	Rok izvedbe
Sprejetje, zagon, revizija in prenova strategije	1 000 € revizija na dve leti, 10 000 € prenova na 5 let	Majhna	OŽ, OS	2019, 2022
Izobraževanje kadra za potrebe izvajanja ukrepov Celostne prometne strategije	500 € letno	Majhna	OŽ	Letno
Priprava uravnoveženega proračuna in večletnega načrta razvojnih programov	/	Srednja	OŽ	Letno
Izvedba periodične ankete o potovalnih navadah	100 € letno	Majhna	OŽ, vse OŠ v občini	Letno
Promocijske in izobraževalne akcije za promocijo vseh stebrov (npr. ETM)	1 000 € letno	Srednja	OŽ, SPVCP, vse OŠ v občini, VŽ	Letno
Javne razprave in delavnice ob pomembnejših ukrepih na področju mobilnosti	100 €/javno razpravo	Majhna	OŽ	Letno

PROMOCIJA HOJE KOT POMEMBNEGA NAČINA POTOVANJ

Pozitivni učinki hoje na zdravje ljudi so v javnosti dobro poznani, danes pa je pešačenje pomemben način rekreacije. Hoja kot pomemben potovalni način je bila z razvojem osebnega avtomobila močno zapostavljena. Opravljanje kratkih poti peš ne pripomore le k izboljšanju človekovega zdravja, temveč tudi zmanjšuje obremenitev okolja z emisijami, ki nastanejo ob uporabi motornih vozil.

IZZIVI OBČINE ŽELEZNIKI

Pešec je v načrtovanju prometa zapostavljen, infrastruktura zanj pa se pogosto gradi le v sklopu urejanja površin za motorni promet, in to kljub temu da je hoja osnovni način človekovega gibanja. Pešci v občini Železniki se danes soočajo s pomanjkanjem pločnikov in neurejenimi prehodi ter obstoječimi površinami. Pločniki so večinoma urejeni zgolj na eni strani cestišča in so med seboj nepovezani. Nekatere javne površine ob regionalni cesti skozi naselje Železniki so uporabljene za parkirišča in s tem odvzemajo površine pešcem in zmanjšujejo privlačnost območja za pešačenje. Pogosta je tudi praksa, da lastniki avtomobile parkirajo na neprimernih mestih ob pločnikih ali celo na njih.

Pomanjkanje urejenih povezav zmanjšuje občutek varnosti pešcev v prometu, s tem pa zmanjšuje privlačnost pešačenja. S celostnim načrtovanjem mobilnosti in vlaganjem v infrastrukturo za pešce bomo dosegli zastavljene cilje, to je zagotovitev udobnih in varnih površin, namenjenih pešcem.

DOSEŽKI OBČINE ŽELEZNIKI

Občina Železniki je na področju trajnostnega načrtovanja pešačenja šele na začetku svoje poti. Kljub temu je bilo izvedeno kar nekaj investicij na tem področju. Osrednji del naselja Železniki je tako delno opremljen s pločniki, ki omogočajo varno pešačenje, prav tako naselja Studeno, Selca in Dolenja vas. Pri cerkvi sv. Antona v Železnikih je primerno urejena javna površina s klopmi, zelenimi površinami, koši in urejenimi potmi, ki ponuja občanom in obiskovalcem prijeten prostor za druženje.

Ovira pri vključevanju investicij v občinski proračun je njegov obseg, ki brez zunanjih virov financiranja ne omogoča izvajanja investicijsko zahtevnih ukrepov. To oviro skuša Občina Železniki premestiti z izdelavo Celostne prometne strategije, ki skuša v prostor umestiti časovno in finančno izvedljive ukrepe, ki pa bodo kar najbolj pripomogli k izvajanju ciljev. Sprememba načina načrtovanja v smeri trajnostnega razvoja mobilnosti je pomemben dosežek za nadaljnji razvoj občine.

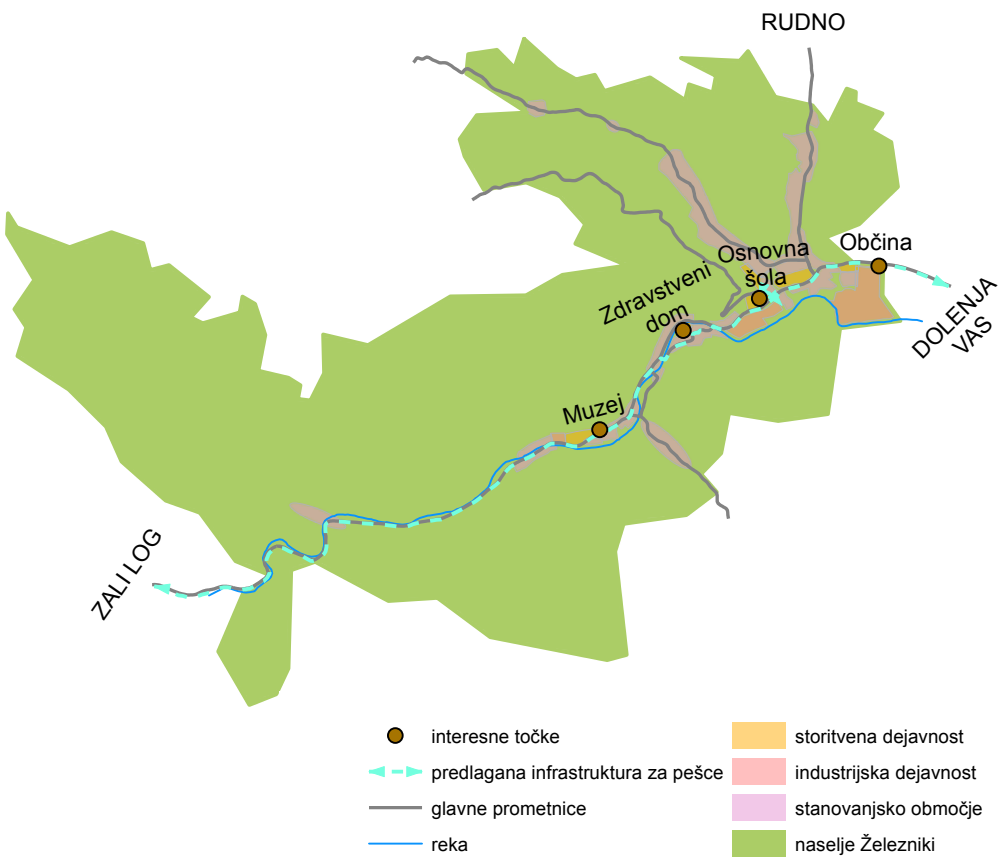
Občina
Železniki
bo postala
pešcem
prijazna
občina.

VIZIJA

Občina Železniki bo z doseganjem zastavljenih ciljev postala pešcem prijazna občina. S celostnim načrtovanjem bo omogočeno privlačno in udobno pešačenje v naseljih. Ureditve kakovostnih

povezav in infrastrukturne investicije bodo podprte z izvajanjem mehkih ukrepov in promocijo pešačenja. Z urejenimi površinami za pešce in ukrepi za povečanje varnosti v prometu bo postalo pešačenje pomemben del razvoja trajnostne mobilnosti v občini.

Cilj	Ciljna vrednost	Kazalnik
Povečanje deleža poti, opravljenih peš	Povečanje deleža poti, opravljenih peš, za 100 % do leta 2025	Delež poti, opravljenih peš
Vzpostavitev ustrezne povezane infrastrukture za pešce	Gradnja 1 750 m površin za pešce med naselji in v naselju Železniki s prednostno obravnavo šolskih poti do leta 2025	Metri novo zgrajene infrastrukture za pešce
	Povečanje območij za pešce za 200 % do leta 2025	Število urejenih površin za pešce
	Ureditev nove premostitve	
Povečanje prometne varnosti in občutka varnosti pešcev	Doseči ničelno smrtnost in za 50 % zmanjšati število prometnih nesreč z udeleženiimi pešci do leta 2025	Število prometnih nesreč z udeleženiimi pešci v občini
Celostna promocija pešačenja	Vsakoletno izvajanje promocijskih akcij za spodbujanje pešačenja	Število izvedenih promocijskih akcij

PREDLAGANI UKREPI

Vzpostavitev območja za pešce

V občini Železniki bo izboljšana in urejena infrastruktura za pešce. Vzpostavljene povezave bodo smiselno potekale po naselju Železniki, kjer je glavno vodilo povezava med objekti javnega pomena in tudi podjetji. Prav tako so pomembne povezave naselja z drugimi naselji, da imajo vsi možnost trajnostnega prihoda na delo. Potrebna je tudi ureditev infrastrukture za pešce na ozkih odsekih. Hkrati je treba tudi urediti območje brez motornih vozil in tako bo območje bolj privlačno za sprehajanje.

Gradnja nove in izboljšanje sedanje infrastrukture za pešce s prednostno obravnavo šolskih poti

Nova in izboljšana infrastruktura bo prilagojena tudi šolski mladini, saj bo infrastruktura za pešce načrtovana tako, da bo prednostno obravnavala šolske poti. Za izvedbo ukrepa bo vzpostavljena tudi temu namenjena signalizacija in oprema (prometni znaki, urejeni prehodi za pešce, več območij umirjenega prometa).

Ureditev varnega prehoda

Ureditev varnih prehodov bo izvedena s spremenjeno prometno signalizacijo, ureditvijo območij umirjenega prometa. Vsi prehodi bodo dobro osvetljeni in označeni. Z ureditvijo varnih nivojskih križanj močno povečamo varnost najranljivejših skupin v prometu.

Izdelava načrta šolskih poti po smernici AVP

Načrt šolskih poti se bo držal smernic Agencije za varnost prometa (AVP) za načrte šolskih poti. Šolska pot je površina, ki je za šolarje najbolj varna in je na njej zagotovljena varna hoja pešcev. Celoten načrt je usmerjen k varnejšim šolskim potem in varnejšim šolskim okolišem brez smrtnih žrtev in hudo telesno poškodovanih v cestnem prometu.

Vzpostavitev novih povezav preko reke Selške Sore

Reka Selška Sora je za domačine naravna fizična ovira pri opravljanju dnevnih poti. Z vzpostavljanjem novih povezav bomo izboljšali dostopnost vsem prometnim načinom. S tem da nekatere premostitve omejimo za motorni promet, ponudimo pešcem in kolesarjem varne in privlačne površine, ki so razbremenjene motornega prometa.

Promocijske in izobraževalne akcije za promocijo pešačenja

Poseben poudarek bo na promociji pešačenja z različnimi akcijami in delavnicami. S tem bo občina vzpostavila trajnostno mobilnost kot vrednoto pri vseh deležnikih v prometu. Z izobraževanjem občanov o pozitivnih vplivih pešačenja na zdravje prebivalcev ter kvaliteto življenjskega okolja ozaveščamo občane o prednostih trajnostne mobilnosti. Poleg že znanih promocijskih dejavnosti, ki se izvajajo v okviru osnovnih šol in vrtcev, bodo uvedene nove aktivnosti, ki vključujejo vse skupine občanov.

Ukrep	Strošek		Zahtevnost	Odgovornost	Rok izvedbe
Vzpostavitev območij za pešce	Racovnik	25 000 €	Velika	OŽ	2019
	Na Plavžu	25 000 €	Velika	OŽ	2020
Gradnja nove in izboljšanje sedanje infrastrukture za pešce	Studeno	160 000 €	Velika	OŽ, DRSI	2017
	Dolenja Vas	50 000 €	Velika	OŽ, DRSI	2017
	Na Plavžu	70 000 €	Velika	OŽ, DRSI	2018
	Dašnica	100 000 €	Velika	OŽ	2019
	Log	80 000 €	Velika	OŽ, DRSI	2020
	Zali Log	150 000 €	Velika	OŽ, DRSI	2021
Ureditev varnega prehoda	23 000 €		Srednja	OŽ, DRSI	2017
Izdelava načrta šolskih poti po smernici AVP	5 000 €		Majhna	OŽ	2019
Vzpostavitev novih povezav preko reke Selške Sore	50 000 €		Velika	OŽ	2021
Analiza in izdelava registra črnih točk	5 000 € (cena celotne študije za vse stebre prometa)		Majhna	OŽ, SPVCP, DRSI, Policija	2018
Sistemska odprava nevarnih točk, 1 nevarna točka letno	Rezultat registra		Srednja	OŽ, DRSI	Letno
Promocijske in izobraževalne akcije za promocijo pešačenja	250 € letno (del stroška ukrepa »Promocijske in izobraževalne akcije za promocijo vseh stebrov«)		Majhna	OŽ, SPVCP, vse OŠ v občini, VŽ	Letno

IZKORIŠČANJE POTENCIALA KOLESARJENJA

Kolesarjenje je med ključnimi načini udejanjanja trajnostne mobilnosti, v naseljih in na krajših razdaljah je najhitrejšo prevozno sredstvo, dostopno vsem socialnim skupinam prebivalstva, ne zaseda veliko prostora in ne obremenjuje okolja. Raven dolinski del občine Železniki je primerno okolje za razvoj kolesarjenja, to pa je pomembna alternativa vsakodnevni uporabi motornih vozil.

IZZIVI OBČINE ŽELEZNIKI

Kljub številnim prednostim kolesarjenja pa občina Železniki danes s kolesarskim omrežjem praktično ne razpolaga. Na večini odsekov regionalnih in lokalnih cest je kolesar v primerjavi z motornim prometom v podrejenem položaju. Ob upoštevanju nezadostnih širin vozišča, visokih hitrosti, prometnih obremenitev in deležu tovornega prometa je kolesarjenje na večini odsekov nevarno.

Skladno z dosedanja načrtovalsko prakso so javne površine danes v večji meri prilagojene motornemu prometu. Kolesarnice in druga kolesarska infrastruktura so podrejene parkirnim površinam, postavljene na očem nevidna mesta ali pa jih sploh ni. Območja avtobusnih postajališč niso dostopna po ustreznih kolesarskih povezavah, kolesarnic za varno shranjevanje koles ob avtobusnih postajališčih ni. Vse to negativno vpliva na privlačnost kolesarjenja. Morda je med največjimi izzivi na območju občine Železniki njen relief z značilnimi strmimi pobočji in vmesnimi dolinami ter grapami. Ravnskiga sveta je sicer malo,

vendar se večina poselitve nahaja ravno na tem delu, predvsem v dolini reke Selške Sore in njenih večjih pritokih.

DOSEŽKI OBČINE ŽELEZNIKI

Dodatna možnost za razvoj kolesarjenja v občini Železniki je prav v enem njenih izzivov. Gre namreč za razgiban in hribovit teren v naravnem okolju, ki ponuja številne možnosti za razvoj kolesarjenja, tako cestnega kot tudi gorskega. To sicer spada na področje rekreacijskega kolesarjenja, vendar je izjemnega pomena za povečanje zavesti o prednostih in promociji kolesarjenja, tudi nerekreacijskega. Na tem področju že potekajo nekatere aktivnosti, kot npr. trasiranje kolesarskih poti, vendar je tu potencial za razvoj še velik. Kljub predhodno opisani problematiki je treba poudariti dejstvo, da je bilo v sklopu raziskave o potovalnih navadah kar 11 % vseh potovanj opravljenih s kolesom. Ob upoštevanju pomanjkanja ustrezne kolesarske infrastrukture je ta pomemben delež potovanj, kar nakazuje na potencial kolesarjenja.

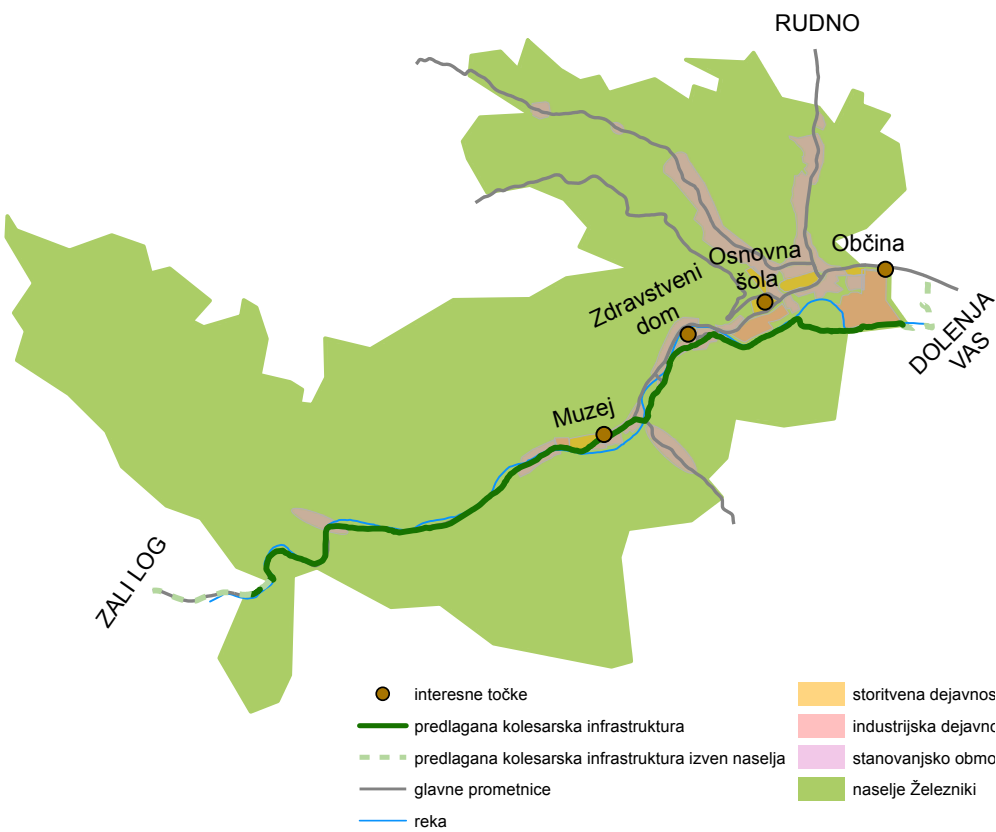
Občina
Železniki
bo uredila
kolesarsko
omrežje in
pripadajočo
infrastrukturo.

VIZIJA

Vizija na področju kolesarjenja je prebivalcem občine Železniki približati kolesarjenje kot možnost alternativnega prevoznega sredstva in s tem trajnostne mobilnosti. Občina Železniki želi postati kolesarjem prijazna občina, kar namerava doseči z urejenimi in neprekinjenimi kolesarskimi

povezavami v naselju in zunaj njega, tudi na območju celotne občine. S kolesarskimi potmi bo močno izboljšana prometna varnost, zato bo kolesarjenje postalo pomemben in trajnosten način mobilnosti. V sklopu šolskih poti se bo zagotovila ustrezna kolesarska infrastruktura, zaradi česar bodo kolesarske poti v šolo varne in privlačne.

Cilj	Ciljna vrednost	Kazalnik
Povečanje deleža poti, opravljenih s kolesom	Povečanje poti, opravljenih s kolesom, za 30 % do leta 2025	Delež poti, opravljenih s kolesom
Povečanje prometne varnosti in občutka varnosti kolesarjev	Doseči ničelno smrtnost in za 50 % zmanjšati število prometnih nesreč z udeleženiimi kolesarji do leta 2025	Število prometnih nesreč z udeleženiimi kolesarji v občini
Vzpostavitev ustrezne, povezane infrastrukture za kolesarje	Gradnja 10 km kolesarskih poti med naselji ter vzpostavitev kolesarskih površin v naselju Železniki do leta 2025	Metri novo zgrajenih kolesarske infrastrukture
Zagotavljanje razmer za udobno in varno uporabo koles	Vzpostavitev ustrezno urejenih parkirnih površin (najmanj 1 kolesarnica letno, stojala ob javnih ustanovah) do leta 2022	Število urejenih parkirnih površin za kolesarje
Celostna promocija kolesarjenja	Vsakoletno izvajanje promocijskih akcij za spodbujanje kolesarjenja	Število izvedenih promocijskih akcij

PREDLAGANI UKREPI

Študija razvoja kolesarskih površin

Zaradi pomanjkljive opremljenosti občine Železniki z infrastrukturo za kolesarje bo izdelana študija razvoja kolesarskih površin, ki bo evidentirala sedanje stanje in postavila smernice nadaljnega razvoja kolesarskih površin. Študija bo definirala območja kolesarskega omrežja v mestu Železniki ter kolesarske povezave z njegovim zaledjem.

Gradnja kolesarskega omrežja – večnamenske poti

Vzpostavitev boljših kolesarskih povezav, ki bodo ponekod potekale skupaj z infrastrukturo, namenjeno za pešce, tam pa, kjer to ne bo mogoče, bodo povezave vzpostavljene po cesti skupaj z motornimi vozili. Potrebno je vzpostaviti čim več varnih odsekov za kolesarje v križiščih. Z ureditvijo novih kolesarskih površin bo vzpostavljeno celovito omrežje, ki bo omogočalo varen dostop do glavnih interesnih območij ter navezavo naselja Železniki na njegovo zaledje.

Vzpostavitev kolesarskih površin v naselju Železniki

Vzpostavljene bodo kolesarske površine v naselju Železniki, tako da bodo povezovale vse stavbe javnega pomena in podjetja, da bo delavcem omogočen trajnostni dostop na delo. Kolesarske površine morajo biti vzpostavljene sistematično in smiselno. Potrebno je tudi povezovanje s sosednjimi naselji in središči.

Ureditev parkirišč za kratkotrajno in dolgotrajno parkiranje koles

Urejena bodo parkirišča na glavnih ciljnih kolesarjev, le-ta bodo urejena tako, da bodo zaščitena pred različnimi vremenskimi vplivi. S tem bo zagotovljena varna hramba koles. Občani bodo imeli zagotovljeno možnost trajnostnega prevoza in varnega shranjevanja, s čimer se bo močno povečala privlačnost kolesarjenja.

Izvajanje promocijskih akcij za spodbujanje kolesarjenja

Izvedenih bo čim več promocijskih akcij za spodbujanje kolesarjenja. Promocijske akcije bodo med ljudmi spodbujale trajnostno mobilnost, jih o tem izobraževale in seznanile s pozitivnimi učinki trajnostne mobilnosti. Posebna pozornost bo namenjena izobraževanju šolarjev z akcijami varne vožnje s kolesi ter s spodbujanjem spreminjanja potovalnih navad delovno aktivnega prebivalstva.

Ukrep	Strošek	Zahtevnost	Odgovornost	Rok izvedbe
Študija razvoja kolesarskih površin	15 000 €	Majhna	OŽ	2017
Gradnja kolesarskega omrežja – večnamenske poti	1 900 000 €	Zahtevna	OŽ	2018–2022
Vzpostavitev kolesarskih površin v naselju Železniki	5 000 €	Zahtevna	OŽ	2022
Ureditev parkirišč za kratkotrajno in dolgotrajno parkiranje koles	20 000 €	Srednja	OŽ	2018–2022
Analiza in izdelava registra črnih točk	5 000 € (cena celotne študije za vse stebre prometa)	Majhna	OŽ, SPVCP, DRSI, Policija	2018
Sistemska odprava nevarnih točk, 1 nevarna točka letno	Rezultat registra	Srednja	OŽ, DRSI	Letno
Promocijske in izobraževalne akcije za promocijo kolesarjenja	250 € letno (del stroška ukrepa »Promocijske in izobraževalne akcije za promocijo vseh stebrov«)	Majhna	OŽ, SPVCP, vse OŠ v občini, VŽ	Letno

RAZVOJ JAVNEGA POTNIŠKEGA PROMETA

Kljub mnogim pozitivnim učinkom javnega potniškega prometa je v današnjem času ta močno zapostavljen, v družbi pa se je njegov ugled močno zmanjšal. Učinkovit javni potniški promet, ki je prilagojen potrebam ljudi in omogoča dostopnost do glavnih ciljev potovanj v občini, ponuja konkurenčno mobilnost vsem skupinam občanov in zmanjšuje odvisnost prebivalcev od osebnega avtomobila.

IZZIVI OBČINE ŽELEZNIKI

Avtobusni promet v občini Železniki je razdeljen na javni avtobusni promet in šolski avtobusni promet. Glavne linije javnega avtobusnega prometa povezujejo Železnike s Škofjo Loko in nato dalje do Kranja ali Ljubljane. Lokalni avtobusni promet z Železniki povezuje tudi naselja Zali Log, Sorica in Rudno. Poudarimo lahko problem nezadostnosti javnega potniškega prometa ob sobotah in nedeljah ter slabo povezovanje Železnikov z ožjim gravitacijskim zaledjem (Rudno, Sorica). Prebivalci poudarjajo problem pomanjkanja linije javnega potniškega prometa v jutranjih urah (čas začetka dela) v smeri Škofja Loka–Železniki. Avtobusna postajališča na območju so slabo vzdrževana, urediti pa je treba tudi nova postajališča javnega potniškega prometa (AP Rudno, AP Na Plavžu, AP Studeno, AP Zali Log, AP Selca in obračališče za avtobuse v zgornjem delu Železnikov).

DOSEŽKI OBČINE ŽELEZNIKI

V občini Železniki je dobro urejen sistem šolskih prevozov, ki oskrbuje naselja v občini. Občina v sklopu investicij ureja dotrajana postajališča in postopno ureja varne dostope do avtobusnih postajališč. Zaradi svoje lege in navezave na Škofjo Loko ima občina velik potencial za razvoj javnega potniškega prometa. Z uvedbo novih oblik, kot je prevoz na klic, bo v občini omogočena dostopnost tudi skupinam, ki so imele do sedaj zaradi različnih dejavnikov oteženo mobilnost.

VIZIJA

Javni potniški promet v občini Železniki bo z optimizacijo linij in vozniških redov postal konkurenčen osebnemu motornemu prometu. Prebivalci bodo lahko večino aktivnosti opravili z (so)uporabo javnega potniškega prometa, prav tako bo do bližnjih regionalnih centrov najbolj privlačno potovati z javnim potniškim prometom. Prebivalcem občine bo zagotovljen varen dostop do javnega potniškega prometa.

500 % več poti
opravljenih
z JPP do leta
2025.

Cilj	Ciljna vrednost	Kazalnik
Povečanje uporabe javnega potniškega prometa	Povečanje poti, opravljenih z javnim potniškim prometom za 500 % do leta 2025	Delež poti, opravljenih z javnim potniškim prometom
Izboljšanje ponudbe sedanjega javnega potniškega prometa	Vzpostavitev optimiziranega in konkurenčnega javnega potniškega prometa dol leta 2022	Delež optimiziranih povezav JPP Delež celovito urejenih postajališč
Vzpostavitev novih oblik javnega potniškega prometa	Povečanje pestrosti ponudbe JPP, prilagojene za vse skupine do leta 2022	Število prepeljanih potnikov z vsemi oblikami JPP
Izboljšanje podobe JPP	Vsakoletno izvajanje promocijskih akcij za spodbujanje uporabe javnega potniškega prometa	Število izvedenih promocijskih akcij

PREDLAGANI UKREPI

Celovita študija razvoja JPP

Zaradi razpršene poselitve, ki je tipična za občino Železniki, je oskrba z javnim potniškim prometom otežena. Celovita študija razvoja javnega potniškega prometa bo omogočila optimizacijo sedanjih avtobusnih linij ter preverila možnosti za vzpostavitev novih linij. Prilagoditev voznih redov in frekvence voženj bo povečala privlačnost javnega potniškega prometa za vsakodnevno uporabo.

Ureditev avtobusnih postajališč in varnih dostopov do avtobusnih postajališč

Ureditev avtobusnih postajališč tako, da je omogočen dostop do stavb javnega pomena in do podjetij. Avtobusna postajališča morajo biti tudi primerno opremljena, osvetljena in označena. Tako postanejo avtobusna postajališča varnejša za občane. V okviru ureditve avtobusnih postajališč bodo obnovljena dotrajana avtobusna postajališča ter urejena postajališča, ki še niso opremljena z nadstrešnicami. Do avtobusnih postajališč bo zagotovljen varen dostop z ureditvijo infrastrukture za pešce.

Združevanje šolskih prevozov z rednimi linijami

Zaradi razpršenosti poselitve je v občini težko omogočiti oskrbo vseh naselij z avtobusnim javnim potniškim prometom, hkrati pa je v občini dobro urejen prevoz šolskih otrok. Z združevanjem linij šolskega prevoza in rednih linij bo povečano območje pokritosti z javnim potniškim prometom in s tem zmanjšana odvisnost od osebnega prometa za bolj oddaljena naselja.

Vzpostavitev storitve prevoz na klic

Z vzpostavitvijo prevoza na klic bo omogočena mobilnost skupinam prebivalstva, ki jim je zaradi oddaljenosti, odsotnosti drugih načinov prevoza ali pa, ker spadajo v ranljive skupine prebivalstva, onemogočena mobilnost. Prevoz na klic omogoča časovno fleksibilnost in prevoz od vrat do vrat, kar je še posebej pomembno za starejše in osebe, ki potrebujejo oskrbo, saj jim omogoča dostop do storitev (zdravniška oskrba, trgovina in podobno) takrat, ko jih potrebujejo.

Izvajanje promocijskih akcij za spodbujanje uporabe javnega potniškega prometa

Izvajanje promocijskih akcij bo izboljšalo javno podobo javnega potniškega prometa in ga z optimizacijo izvajanja poti približalo občanom. S povečanjem obsega prevozov in števila poti, opravljenih z JPP, se bo zmanjšala odvisnost od osebnega potniškega prometa.

Ukrep	Strošek	Zahtevnost	Odgovornost	Rok izvedbe
Celovita študija razvoja JPP	1 000 €	Majhna	OŽ	2019
Ureditev avtobusnih postajališč	Na Plavžu v okviru izgradnje obvoznice Češnjica v okviru ureditve krožišča Studeno v okviru ureditve pločnika Jesenovec 50 000 € Rudno 110 000 € Zali Log 20 000 € Selca 10 000 €	Srednja Srednja Srednja Zahtevna Zahtevna Srednja Srednja	OŽ, DRSI OŽ, DRSI OŽ, DRSI OŽ, DRSI OŽ, DRSI OŽ, DRSI OŽ	2017-2022 2020-2022 2017 2017-2022 2017-2022 2017-2022 2017-2022
Ureditev varnih dostopov do avtobusnih postajališč	V sklopu ukrepov »Gradnja nove in izboljšanje sedanje infrastrukture za pešce« in »Ureditev avtobusnih postajališč«	Zahtevna	OŽ, DRSI	2017-2022
Združevanje šolskih prevozov z rednimi linijami	v okviru sredstev, namenjenih šolskim prevozom	Srednja	OŽ	2019
Vzpostavitev storitve prevoz na klic	1 000 € letno	Srednja	OŽ	Letno
Izvajanje promocijskih akcij za spodbujanje uporabe javnega potniškega prometa	250 € letno (del stroška ukrepa »Promocijske in izobraževalne akcije za promocijo vseh stebrov«)	Majhna	OŽ, SPVCP, vse OŠ v občini, VŽ	Letno

OPTIMIZACIJA MOTORNEGA PROMETA

Ljudje se za opravljanje vsakodnevnih poti najraje zatekajo k udobnostim svojega lastnega avtomobila, ki jih kar najhitreje pripelje do želenega cilja. Na ruralnih območjih pa je delež teh ljudi še toliko večji, saj je dostopnost do želenih ciljev in javnega potniškega prometa manjša. Ker je vožnja z osebnim avtomobilom prevladujoč način prevoza, se je načrtovanje prometa v veliki meri osredinilo na urejanje cestne infrastrukture, drugi prometni načini pa so bili zapostavljeni. Zaradi negativnih vplivov motornega prometa na okolje, zdravje ljudi ter kakovost življenja se trajnostna mobilnost zavzema za optimizacijo in spodbujanje drugih potovalnih načinov in vse manjšo uporabo lastnih prevoznih sredstev.

IZZIVI OBČINE ŽELEZNIKI

Med glavnimi izzivi v občini je omejen razvoj cestne infrastrukture zaradi težje dostopnosti in odmaknjenosti od glavnih državnih cestnoprometnih osi. Ker je dolina Selške Sore ozka, so tudi ceste ozke in danes ne zadostujejo potrebam dnevnega prometa. Sedanja os poteka skozi staro mesto in na odseku »Na Plavžu« doseže najožje grlo. Dnevni promet skozi odsek je obremenjen zaradi lokalnega prometa, zaradi območij proizvodnih dejavnosti pa je odsek obremenjen s težkim tovornim prometom. Močna prometna obremenjenost ceste zmanjšuje varnost udeležencev v prometu ter znižuje kakovost življenja za lokalno prebivalstvo. Središče naselja Železniki je močno obremenjeno z mirujočim prometom, nekatere javne površine ob regionalni cesti se uporabljajo za divja parkirišča, s čimer se močno zmanjša privlačnost območja za pešce in kolesarje.

DOSEŽKI OBČINE ŽELEZNIKI

Na področju umirjanja prometa je občina uvedla cone omejene hitrosti v okolici osnovnih šol in v nekaterih stanovanjskih soseskah. Cone omejene hitrosti pozitivno vplivajo na varnost drugih udeležencev v prometu, kar je še posebej pomembno v okolici izobraževalnih ustanov. Z izdelavo načrta šolskih poti po smernicah AVP bo občina še dodatno pripomogla k varnosti najranljivejše skupine. Na negativne okoljske vplive motornega prometa bo pozitivno vplivala predvidena nova obvoznica na regionalni cesti v naselju Železniki, mimo območja Na Plavžu, ki bo omogočala večjo pretočnost, zmanjšanje zastojev in preusmeritev tovornega prometa mimo središča naselja. Investicija bo pripomogla k povečanju prometne varnosti, zmanjšane prometne obremenjenosti pa bo omogočilo urejanje infrastrukture za druge prometne udeležence, kar sedaj zaradi pomanjkanja prostora ni bilo mogoče.

Občina Železniki se bo zavzemala za omejevanje tovornega prometa v nočnem času.

VIZIJA

S trajnostnim načrtovanjem prometa in spodbujanjem drugih potovalnih načinov se bo v občini zmanjšalo število potovanj z osebnim avtomobilom. Rezultat tega bo zmanjšanje emisij kot posledica motornega prometa ter manjša obremenjenost središča naselja

z mirujočim prometom. Z odpravo nevarnih točk in preventivnimi akcijami za vse skupine občanov se bo povečala prometna varnost vseh udeležencev v prometu. Z umirjanjem motornega prometa bo poskrbljeno za varnejše in privlačnejše okolje za ranljive udeležence v prometu.

Cilj	Ciljna vrednost	Kazalnik
Zmanjšanje števila poti, opravljenih z motornimi prometnimi sredstvi	Zmanjšanje motornega prometa za 20 % do 2025	Delež poti, opravljenih z lastnim motornim prevoznim sredstvom
Povečanje prometne varnosti	Zmanjšanje števila prometnih nesreč za 50 % do leta 2025	Število prometnih nesreč v občini
Umirjanje motornega prometa	Povečanje območij umirjenega prometa in omejene hitrosti za 100 % do leta 2022	Število območij umirjanja prometa
Zmanjševanje povpraševanja po parkirnih površinah in sprememba parkirne politike	Vzpostavitev trajnostno naravnane parkirne politike do leta 2022	Delež urejenih parkirnih mest
Zmanjševanje negativnih učinkov motornega prometa	Povečanje prometne varnosti in pretočnosti do leta 2022	Vzpostavitev časovne omejitve
Celostna promocija vseh stebrov trajnostne mobilnosti	Letno izvajanje promocijskih in izobraževalnih akcij za povečanje varnosti motornega prometa	Število promocijskih akcij

Ukrep	Strošek		Zahtevnost	Odgovornost	Rok izvedbe
Mobilnostni načrt za večje generatorje prometa	1 000 €		Majhna	OŽ, glavni generatorji prometa	2018
Vzpostavitev platforme za »sopotništvo«	1 000 €		Srednja	OŽ, glavni generatorji prometa	2019
Ureditev križišč za potrebe zagotavljanja prometne varnosti vseh udeležencev	600 000 €		Zahtevna	OŽ, DRSI	2020, 2022
Umirjanje hitrosti v naseljih	Vzpostavitev območij umirjenega prometa	30 000 €	Zahtevna	OŽ	2019
	Vzpostavitev območij omejene hitrosti	5 000 €	Zahtevna	OŽ	2018
Študija mirujočega prometa	1 000 €		Majhna	OŽ	2018
Odprava vsaj enega območja divjega parkiranja letno	Rezultat študije		Srednja	OŽ	Letno
Povečanje območij kratkotrajnega parkiranja	Rezultat študije		Srednja	OŽ	2019
Ureditev parkirišč za gibalno ovirane osebe	2 000 €		Srednja	OŽ	Letno
Časovna omejitev tovornega prometa, ki poteka v dolini	10 000 €		Zahtevna	OŽ, DRSI	2019
Analiza in izdelava registra črnih točk	5 000 € (cena celotne študije za vse stebre prometa)		Majhna	OŽ, SPVCP, DRSI, Policija	2018
Sistemska odprava nevarnih točk, 1 nevarna točka letno	Rezultat registra		Srednja	OŽ, DRSI	Letno
Promocijske in izobraževalne akcije za povečanje varnosti motornega prometa	250 € letno (del stroška ukrepa »Promocijske in izobraževalne akcije za promocijo vseh stebrov«)		Majhna	OŽ, SPVCP, vse OŠ v občini, VŽ	Letno

PREDLAGANI UKREPI

Mobilnostni načrt za večje generatorje prometa

Z izdelavo mobilnostnega načrta za večje generatorje prometa bo Občina celostno reševala problematiko prometnih obremenitev in dostopnosti. Strategija upravljanja se bo osredinila na ukrepe za promocijo trajnostnih prevoznih načinov in zmanjševanja rabe osebnega avtomobila.

Vzpostavitev platforme za »sopotništvo«

Vzpostavitev platforme za »sopotništvo« bo spodbudilo trajnostno uporabo osebnega avtomobila. Če se z enim vozilom pelje več ljudi hkrati, je strošek prevoza manjši, zmanjšamo pa tudi prometne obremenitve v prometnih konicah. Platforma bo ponudila prebivalcem enostaven način za iskanje soobčanov, ki dnevno potujejo na istih relacijah. Dobro razvit sistem sopotništva močno poveča mobilnost vseh skupin prebivalstva, saj zmanjša odvisnost od osebnega avtomobila za opravljanje vsakodnevnih poti.

Analiza in izdelava registra črnih točk in sistemska odprava nevarnih točk,

Analiza in izdelava registra bo omogočila pregled nad nevarnimi točkami v občini na področju vseh prometnih načinov. S sprotnim obnavljanjem bo register ažuren in bo omogočal zaznavanje novih nevarnih območij. Register bo omogočil pregled točk ter postavitev prioritet pri saniranju nevarnih območij, ki se bodo sistemsko odpravljala. Z izvajanjem različnih ukrepov bo omogočena povečana varnost v prometu, predvsem na področju pešačenja in kolesarjenja.

Ureditev križišč za potrebe zagotavljanja prometne varnosti vseh udeležencev

Z ureditvijo križišč bodo odpravljena nevarna in neprimerno urejena nivojska križanja. Z ureditvijo se bo povečala pretočnost območja ter povečala varnost prečkanja za pešce in kolesarje.

Umirjanje hitrosti v naseljih

Uvajanje območij umirjenega prometa ter postavitev fizičnih ovir za umirjanje hitrosti bo zmanjšalo obseg motornega prometa v preurejenih območjih. Območja omejene hitrosti povečajo varnost najbolj ranljivih udeležencev v prometu ter omogočajo ureditev površin za pešce in kolesarje. Zaradi manjše obremenjenosti s prometom in večje varnosti se bo na teh območjih povečala privlačnost za druge udeležence v prometu, kar spodbuja hojo ter kolesarjenje.

Študija mirujočega prometa

Študija mirujočega prometa bo analizirala sedanje stanje v občini in podala predloge za nadaljnjo ureditev tega področja. Na podlagi ugotovitev študije bo Občina postopno uvajala novo parkirno politiko, ki bo z zmanjšanjem števila parkirnih površin ter povečanjem območij kratkotrajnega parkiranja razbremenila središča mirujočega prometa. Na podlagi analize stanja bodo urejena nova parkirna mesta za gibalno ovirane. Močna obremenitev mestnega središča v okolici območja proizvodnih dejavnosti ter pogosto pojavljanje nepravilnega parkiranja bosta odpravljena s postavljanjem ovir proti divjemu parkiranju.

Časovna omejitev tovornega prometa, ki poteka v dolini

Uvajanje časovne omejitve tovornega prometa v dolini, ponoči in med vikendi bo pomagalo pri razbremenitvi in boljši privlačnosti območja za pešačenje in kolesarjenje. Ta ukrep bo pripomogel k zmanjšanosti izpustov v ozračje. Cestni promet bo tako potekal bolj tekoče, s tem bo tudi manj prometnih nesreč, povezanih s tovornimi vozili.

Izvajanje promocijskih akcij za povečanje varnosti motornega prometa

Promocijske akcije za povečanje varnosti motornega prometa bodo povečale ozaveščenost o varnosti v cestnem prometu. Glavnina promocijskih akcij bo izvajana v okviru izobraževalnih ustanov in se bodo navezoval na prometno varnost najmlajših udeležencev v prometu, dodatno pa bo potekalo tudi izobraževanje vseh drugih starostnih skupin.

mag. Goran Jovanović, David Lavrič,
Peter Lovšin, Aleksander Ostan,
Uroš Pust, Jure Dolenc

CELOSTNA PROMETNA STRATEGIJA OBČINE ŽELEZNIKI

Naročnik:
Občina Železniki
Češnjica 48, 4228 Železniki

Izdelovalci:
Appia, d. o. o., Ljubljana
Urbania, d. o. o., Ljubljana
City studio, d. o. o., Ljubljana
Prometno načrtovanje Uroš Pust, s . p., Medvode

Oblikovanje:
Aleksander Ostan
Fotografije:
Osnovna šola Železniki
Lektor:
dr. Jože Gasperič

1. elektronska izdaja:
<http://www.zelezniki.si/files/other/news/152/75068CPSZelezniki2017.pdf>

Založnik:
Občina Železniki
Leto izida
2017
Cena:
brezplačno

Operacijo delno financira Evropska unija, in sicer iz Kohezijskega sklada. Operacija se izvaja v okviru Operativnega programa za izvajanje Evropske kohezijske politike v obdobju 2014–2020, prednostne osi št. 4: Trajnostna raba in proizvodnja energije in pametna omrežja, prednostne naložbe št. 4.4: Spodbujanje nizkoogljičnih strategij za vse vrste območij, zlasti za urbana območja, vključno s spodbujanjem trajnostne multimodalne urbane mobilnosti in ustreznimi omilitvenimi prilagoditvenimi ukrepi v okviru specifičnega cilja Razvoj urbane mobilnosti za izboljšanje kakovosti zraka v mestih.

Kataložni zapis o publikaciji (CIP) pripravili v Narodni in univerzitetni knjižnici v Ljubljani
COBISS.SI-ID=290678016
ISBN 978-961-285-766-0 (epub)
ISBN 978-961-285-767-7 (pdf)

